

[Schak Nielsen]

måtte jeg forstå sådan, at de nøgne jordværdier udgjorde 26 pct. af nationalformuen. Var det så ikke bedre at gøre noget ved dette? Jordværdierne er jo ikke arbejdsskabte og udgør trods alt over tre gange så meget, som aktieselskabssektoren udgør. Det ville være mere retfærdigt, det ville være mere relevant, det ville kunne gøres på liberalt grundlag, og det kunne gøres uden statsdirigering. Jeg beklager det egentlig, men jeg kan ikke anbefale de radikale forslag.

Kurt Hansen (VS):

VS vil gå imod disse to forslag fra det radikale venstre. Vi mener, det drejer sig om en udbygning af samarbejdsideologien om, at vi alle er i samme båd. Arbejdsgivere og arbejdere med samme interesse er naturligvis set ud fra VS' synspunkt en aldeles forføjlet teori at bygge på, og vi afviser den som følge deraf.

Men ikke desto mindre kæder man altså denne udvidelse af samarbejdsideologien sammen med en ØD-ordning, der kommer til eller i hvert fald lægger op til at give lønarbejderne en falsk bevidsthed om, at nu drejer det sig om at styrke en forrentningsproduktion. Det er forrentningsproduktionen, der skal bære et overskud, og det viser klart, hvor det radikale venstre vil hen også i forbindelse med udviklingen af selve lønforholdene inden for den private sektor.

Forslagene er ligeledes en klar cementering af den private ejendomsret og af en profitorienteret vareproduktion, eller sagt med andre ord: man forsøger at motivere arbejderne til tro på, at det, det drejer sig om, er at producere varer, som kan sælges, uanset hvad der er indholdet i dem, og ikke at producere det, mennesker har behov for. Det er klart, at VS under ingen omstændigheder kan støtte sådanne forslag.

VS er et revolutionært socialistisk parti, og vores mål er en afskaffelse af det privatkapitalistiske samfund og opbygning af socialisme. Det er selvfølgelig det, der er ledetråden for os i det daglige arbejde, og forslag som dem, de radikale lægger frem her, går i den stik modsat retning. Vi ønsker at gå i en retning, hvor markedsökonomien og det vilde konkurrenceræs er afskaffet, hvor profitterne til arbejdsgiverne og kapitalejerne er afskaffet, og hvor der netop ikke produceres varer

ud fra, hvad der kan sælges, men ud fra reelle menneskelige behov. Det har vi bl. a. lagt frem i vores beskæftigelsesplan, hvor vi har påvist, at der kan sættes en række fornuftige foranstaltninger i gang på miljøområdet, energiområdet, boligområdet og det sociale område. Jeg kunne nævne en lang række andre områder, hvor der kunne sættes en fornuftbetonet produktion, noget fornuftbetonet arbejde i gang. Men det er ikke det, det radikale venstre lægger op til med disse forslag. Det, de radikale lægger op til, er en klar styrkelse af konkurrenceræset, af den profitmotiverede produktion. Det er det, det drejer sig om for det radikale venstre og ikke spor andet.

Beslutningsforslag nr. B 23 ønsker bl. a. en udbygning af samarbejdsudvalgenes beføjelser. Ud over at forslaget kan siges at gøre samarbejdsudvalgene til en form for skolenævn – endnu mere skolenævnsagtige, end de er i forvejen – er det et forsøg på at tilsløre de grundlæggende modsætninger, som jeg tidligere var inde på, i det privatkapitalistiske samfund, som netop findes mellem lønarbejdere og kapitalejere. Det er et forsøg på at få lønarbejderen til at rette sin solidaritet mod den enkelte virksomhed, hvori han eller hun er ansat, og selvfølgelig samtidig at få vedkommende til at orientere sig bort fra sine kammerater på øvrige arbejdspladser eller inden for den faglige organisation, man nu engang er medlem af.

Vi mener ikke, at disse samarbejdsudvalg kan være et bæredygtigt element i en reel udvidelse af arbejderdemokratiet. Vi tager afstand fra disse samarbejdsudvalg og mener, at man bør slet og ret nedlægge dem. De har forplumret mere end gavnet den klasse-mæssige bevidsthed. Det, det drejer sig om, er at opbygge nogle reelle, varige demokratiske kontrolinstanser på alle områder, der vedrører arbejdslivet. Det kan man ikke opnå i samarbejde med arbejdsgiverne eller gennem lovgivning fra folketingets side; det er fuldstændig umuligt. Det kan man kun opnå ved at gå frem efter nogle af de principper, vi har skitseret i vores forslag om indførelse af en bedriftssundhedstjeneste, hvor man giver arbejderklassen nogle reelle magtbeføjelser til at udvide den demokratiske kontrol med den del af ens tilværelse, man tilbringer på arbejdspladsen.